

Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 08 lutego 2024 roku

Uzasadnienie uchwały Komisji Habilitacyjnej
Zawierające opinię i ocenę dorobku naukowego, dydaktycznego
i organizacyjnego dr n. med. Marty Komarowskiej

Komisja habilitacyjna w składzie:

- przewodniczący komisji:

prof. dr hab. Adam Dziki, Uniwersytet Medyczny w Łodzi

- sekretarz komisji: prof. dr hab. Włodzimierz Łuczyński, Uniwersytet Medyczny
w Białymstoku

- recenzenci: prof. dr hab. Marcin Słojewski, Pomorski Uniwersytet Medyczny
w Szczecinie

prof. dr hab. Grzegorz Bajor, Śląski Uniwersytet Medyczny
w Katowicach

dr hab. Katarzyna Jobs, Wojskowy Instytut Medyczny

dr hab. Andrzej Prokurat

- członek komisji: prof. dr hab. Bożena Mikołuć, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

po zapoznaniu się z materiałami dotyczącymi działalności naukowej, dydaktycznej oraz zawodowej dr n. med. Marty Komarowskiej oraz opiniami Recenzentów ustaliła co następuje:

Przebieg pracy zawodowej:

Dr n. med. Marta Komarowska w 2008 roku ukończyła studia na Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielski Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku uzyskując dyplom lekarza. Od 2010 roku pracuje w Klinice Chirurgii i Urologii Dziecięcej Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Białymstoku. Posiada dyplom specjalisty w dziedzinie chirurgii dziecięcej (2016 r.) oraz dyplom specjalisty w dziedzinie chirurgii onkologicznej (2023 r.). Stopień naukowy doktora

nauk medycznych uzyskała w 2016 r. na podstawie wyróżnionej rozprawy doktorskiej: „Rola wybranych czynników genetycznych, hormonalnych i środowiskowych we wnętrzu”

Dr n. med. Marta Komarowska od początku działalności naukowej w Klinice Chirurgii i Urologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku szczególnie zaangażowana jest w badania nad zaburzeniami zstępowania jąder z uwzględnieniem roli czynników genetycznych, hormonalnych i środowiskowych. Badania prowadzone przez Habilitantkę skupiają się również na klinicznych aspektach żywienia dojelitowego u dzieci, urazach termicznych i ich następstwach, a także związane są z zagadnieniami dotyczącymi ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego. Badania te często mają charakter interdyscyplinarny i łączą różne dziedziny medycyny, a także nauki kliniczne z naukami podstawowymi.

Ocena dorobku naukowego:

Zgodnie z analizą bibliometryczną, dorobek naukowy dr n. med. Marty Komarowskiej obejmuje 42 artykuły opublikowane w czasopismach o zasięgu międzynarodowym, w tym: 30 prac oryginalnych, 5 prac przeglądowych i 6 opisów przypadków. Łączny współczynnik oddziaływania Impact Factor (wg Journal Citation Reports) opublikowanych artykułów wynosi 56.503; punktacja MNiSW, zgodna z obowiązującym w danym roku wykazem ministerialnym czasopism, wynosi 1566. Dorobek naukowy dr n. med. Marty Komarowskiej uzupełnia 19 komunikatów zjazdowych, w tym dwa prezentowane na konferencjach międzynarodowych. Sporządzona na dzień 10 maja 2023 r. liczba cytowań opublikowanych prac wg Web of Science wynosi 315 (288 bez autocytowań) i wynikający z tego Index Hirscha (H-index) równy 10, który według Prof. dr hab. Grzegorza Bajora spełnia ze znacznym nadmiarem warunki do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego nauk medycznych.

Dr n. med. Marta Komarowska jest kierownikiem projektu naukowego finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki: „Wpływ czynników genetycznych, hormonalnych i środowiskowych na potencjał płodności u chłopców z wnętrzem” PRELUDIUM 4 2012/07/N/NZ4/02055

Ponadto dr n. med. Marta Komarowska uczestniczyła w pracach zespołów badawczych realizujących 14 projektów finansowanych ze środków subwencji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, w tym w 3 projektach była ich kierownikiem. Habilitantka jest laureatką Indywidualnej Nagrody Naukowej Ministra Zdrowia za osiągnięcia będące podstawą do nadania stopnia doktora, w tym za pracę „Rola wybranych czynników genetycznych, hormonalnych i środowiskowych we wnętrzu”. Za dotychczasową działalność naukową dr n. med. Marta Komarowska była kilkakrotnie nagradzana przez JM Rektora UMB.

Recenzenci zwracają uwagę na dojrzałość naukową i doskonały warsztat badawczy dr n. med. Marty Komarowskiej, a także bardzo dużą aktywność naukowo-publikacyjną Habilitantki. Dr hab. Katarzyna Jobs określa dr n med. Martę Komarowską jako doświadczoną, rzetelną i twórczą badaczkę. Zgodnie podkreślają również fakt, iż zainteresowana naukowe kandydatki wychodzą naprzeciw istotnym problemom cywilizacyjnym obejmującym zanieczyszczenie środowiska i zaburzenia płodności męskiej. Prof. dr hab. Marcin Słojewski zwraca uwagę na umiejętność Habilitantki współpracy i koordynacji prac wieloautorskich i wielośrodkowych. Ten fakt podkreśla również Prof. dr hab. Grzegorz Bajor wierząc, że zdobyte doświadczenie Habilitantki przełoży się również w przyszłości na owocną współpracę z ośrodkami zagranicznymi. Co wydaje się znamienne biorąc pod uwagę opinię prof. dr hab. Marcina Słojewskiego, który zwraca uwagę na potrzebę dłuższego pobytu Habilitantki w ośrodkach zagranicznych, co niewątpliwie wpłynęłoby na poszerzenie horyzontów i zainteresowań naukowych. Dr hab. Andrzej Prokurat podkreślił rozległe zainteresowania medyczne Habilitantki, która wykorzystując różne instrumenty naukowe, od początku swojej pracy zawodowej poszukuje odpowiedzi na istotne pytania pojawiające się w praktyce zarówno chirurga i urologa dziecięcego, ale także chirurga onkologa. Z drugiej strony prof. dr hab. Marcin Słojewski wyraził swoje zdziwienie na dość szeroki wachlarz zainteresowań kandydatki, który z jednej strony może wskazywać na brak umiejętności koncentracji na konkretnym zagadnieniu, a z drugiej strony na zdolność w poruszaniu się i formułowaniu celów naukowych zarówno w ramach dziedzin nauk podstawowych jak i związanych z praktyką kliniczną.

Prof. dr hab. Grzegorz Bajor zwrócił uwagę, iż dr n med. Marta Komarowska wykazuje stały, równomierny wzrost liczby publikacji, zwracając uwagę, iż dorobek naukowy Habilitantki po doktoracie został zwielokrotniony. Co również ma swoje odzwierciedlenie w zainteresowaniu międzynarodowych środowisk naukowych i wysoką liczbą cytowań.

Ocena cyklu publikacji złożonych jako osiągnięcie naukowe:

Na szczególne osiągnięcie naukowe dr n. med. Marty Komarowskiej składa się cykl czterech powiązanych tematycznie publikacji pt. „Etiopatogeneza i następstwa najczęstszych patologii”. Łączna punktacja prac uwzględnionych w cyklu wynosi: IF 13.9, MNiSw 370 pkt. Wszystkie prace stanowiące osiągnięcie naukowe zostały przypisane do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu i zostały opublikowane po uzyskaniu przez Habilitantkę stopnia doktora nauk medycznych. W każdej z tych prac Habilitantka jest pierwszym autorem, a jej

udział jest wiodący i obejmuje między innymi opracowanie koncepcji badań, zaplanowanie przebiegu badań, analizę i interpretację uzyskanych wyników oraz przygotowanie i opublikowanie manuskryptów. Kluczowa rola Habilitantki została również potwierdzona pisemnie w oświadczeniach wszystkich współautorów.

Przedstawione publikacje dotyczą istotnych zagadnień związanych z zaburzeniem organogenezy i funkcjonowania męskiego układu rozrodczego u dzieci oraz wpływu czynników środowiskowych, genetycznych i środowiskowych na te procesy. Cykl prac składających się na osiągnięcie naukowe dr n. med. Marty Komarowskiej rozpoczyna praca pt. **„Identification of the bisphenol A (BPA) and the two analogues BPS and BPF in cryptorchidism”** Habilitantka jako pierwsza na świecie poddała analizie związek poziomu obecności bisfenolu A (BPA) i jego dwóch pochodnych bisfenolu S (BPS) i bisfenolu F (BPF) z występowaniem jednostronnego wnetrostwa. Dr n med. Marta Komarowska stwierdziła znamienne wyższe stężenia wszystkich trzech badanych związków we krwi pacjentów z wnetrostwem w porównaniu z grupą dzieci zdrowych. Ponadto zaobserwowała wyższe BPA u dzieci z obszarów zurbanizowanych, co wskazywać może na zwiększoną ekspozycję na ksenoestrogeny populacji pediatrycznej zamieszkującej duże aglomeracje miejskie. Kolejną istotnym spostrzeżeniem jest fakt, że w obecności wyższych stężeń BPS i BPF, jądra wykazywały mniejszą spistość, co zapewne może mieć związek z upośledzeniem funkcji gonady.

Kontynuując zagadnienia ujęte w pierwszej pracy Habilitantka w pracy **„Plasma level of laminin 5 and collagen IV in cryptorchidism”** zainteresowała się analizą stanu błony podstawnej niezstąpionych jąder. Dr n med. Marta Komarowska posłużyła się nowatorską techniką powierzchniowego rezonansu plazmonowego (SPRI) oceniając stężenie lamininy 5 i kolagenu typu IV w surowicy krwi pacjentów z jednostronnym wnetrostwem, stwierdzając istotne statystycznie wyższe stężenia obu badanych parametrów w stosunku do grupy kontrolnej zdrowych dzieci. Zadaniem Habilitantki otrzymane wyniki przez analogię z podobnymi badaniami dotyczącymi zwłóknienia wątroby można interpretować jako pośredni wskaźnik procesu włóknienia w obrębie błony podstawnej nabłonka plemnikotwórczego niezstąpionego jądra. Autorka uważa również, że technika biosensora SPRI, jako metoda tania, prosta i powtarzalna, może być alternatywą do inwazyjnej biopsji jąder, ze względu na bardzo wysoką dodatnią wartość predykcyjną testu, sięgającą 100%.

W kolejnej publikacji **„Is testicular torsion a real problem in pediatric patients with cryptorchidism?”** Habilitantka skupiła się problemach o charakterze klinicznym, analizując

fakt czy niezstąpienie jądra zwiększa prawdopodobieństwo jego skrętu, stanowiącego istotne zagrożenie kliniczne dla pacjenta i wymagające pilnej interwencji chirurgicznej. Choć autorka stwierdza, iż ryzyko skrętu jądra niezstąpionego realnie istnieje, to jest ono jednak relatywnie niskie. Dr n. med. Marta Komarowska uważa jednak, że nie należy lekceważyć objawów klinicznych sugerujących skręt u pacjentów z wnetrostwem oraz uczułać opiekunów dziecka oraz lekarzy pierwszego kontaktu na możliwość wystąpienia takiego powikłania.

W ostatniej publikacji „**Situation of Pediatric Patients with Testicular Torsion in Times of COVID-19**” dr n. med. Marta Komarowska podjęła próbę wpływu pandemii COVID-19 na wyniki leczenia pacjentów z chorobami niezwiązanymi z zakażaniem SARS-CoV-2. zwracając uwagę na grupę chłopców leczonych z powodu skrętu jądra w trakcie pierwszej fali pandemii w 2020 roku. W ocenie końcowej Habilitantka stwierdziła, iż liczba zachorowań oraz czas reakcji na istotny problem jakim jest skręt jądra był porównywalny z okresem ostatniego roku przed pandemią. Zdaniem dr n. med. Marty Komarowskiej świadczy to o zachowaniu wysokiej jakości usług medycznych w macierzystej jednostce, pomimo restrykcyjnych ograniczeń związanych z pandemią.

Podsumowując cykl publikacji wskazanych jako główne osiągnięcie naukowe Recenzenci stwierdzili, że jest on spójny tematycznie i wychodzi naprzeciw bardzo istotnym problemom cywilizacyjnym. Zarówno dr hab. Andrzej Prokurat jak i prof. dr hab. Marcin Słojewski wskazuje, że podjęty przez dr n. med. Martę Komarowską temat pracy habilitacyjnej jest w pełni uzasadniony i ważny z punktu widzenia klinicysty. Poza tym wiąże się z praktycznym przełożeniem na codzienną praktykę i dalsze losy pacjentów. Podobnie, dr hab. Katarzyna Jobs ocenia główne osiągnięcie jak i cały dorobek naukowy, dydaktyczny oraz zawodowy dr n. med. Marty Komarowskiej bardzo wysoko i pozytywnie. Prof. dr hab. Grzegorz Bajor podkreśla, że w temacie wydawałoby się poznanym, Kandydatka uwzględnia i eksponuje nowoczesne metody poznawcze, oceniające stan i uszkodzenie nabłonka plemnikotwórczego.

Recenzenci podkreślili, że prace należące do cyklu zostały opublikowane w renomowanych recenzowanych międzynarodowych czasopismach naukowych o wysokim wskaźniku oddziaływania i wysoko ocenili osiągnięcie dr n. med. Marty Komarowskiej.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna:

Dr n. med. Marta Komarowska w ramach działalności dydaktycznej kształci studentów prowadząc zajęcia praktyczne, seminaria i wykłady z zakresu chirurgii dziecięcej. Prowadzi

również zajęcia w języku angielskim dla studentów medycyny na kierunku lekarskim English Division. Ponadto od 2020 roku jest opiekunem grupy studentów działających w Studenckim Kole Naukowym przy Klinice Chirurgii i Urologii Dziecięcej UMB. Od początku powstania Centrum Symulacji UMB prowadzi zajęcia praktyczne na kierunku lekarskim. Jest wykwalifikowanym instruktorem symulacji wysokiej wierności. Habilitantka jest promotorem pomocniczym przewodu doktorskiego, a także opiekunem oraz recenzentem prac magisterskich i prac licencjackich z zakresu pielęgniarstwa i ratownictwa medycznego. Prowadzi wykłady specjalistyczne z dziedziny chirurgii dziecięcej w ramach licznych lokalnych posiedzeń naukowych towarzystw dermatologicznych, chirurgicznych i lekarzy rodzinnych. Dr n. med. Marta Komarowska jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chirurgów Dziecięcych, a od 2020 do 2022 roku pełniła funkcje Przewodniczącym Białostockiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Chirurgów Dziecięcych. Kandydatka pełni rolę recenzenta w międzynarodowym czasopiśmie *Frontiers in Pediatrics* oraz pracy magisterskiej. Postawa dr n. med. Marta Komarowska wyrażona poprzez udział w licznych inicjatywach społecznych świadczy o szerokich horyzontach i dużej wrażliwości społecznej.

Podsumowując, Recenzenci stwierdzili, iż dr n. med. Marta Komarowska jest doświadczonym dydaktykiem oraz wykazuje dużą aktywność w działalności organizacyjnej na rzecz Uczelni, w której jest zatrudniona.

Wniosek końcowy:

Recenzenci zgodnie stwierdzili, że dr n. med. Marta Komarowska posiada niezbędne kwalifikacje do pełnienia funkcji samodzielnego pracownika naukowego. Oceniony dorobek świadczy o dużej aktywności naukowej, nieczęsto spotykanej w specjalnościach zabiegowych, do jakich należy chirurgia dziecięca.

Zarówno przedstawione osiągnięcia naukowe pt. **„Etiopatogeneza i następstwa najczęstszych patologii jąder u dzieci”** jak i całokształt dorobku naukowego oraz działalność dydaktyczna i organizacyjna stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, a tym samym w pełni spełniają wszystkie formalne kryteria stawiane osobie ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

We wnioskach końcowych wszyscy Recenzenci są zgodni, że dotychczasowe osiągnięcia Habilitanta w zakresie dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego odpowiadają wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych.

Członkowie Komisji habilitacyjnej stwierdzają, że dr n. med. Marta Komarowska spełnia wszystkie warunki realizacji postępowania habilitacyjnego, określone w Ustawie prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W oparciu o wyrażoną opinię członkowie Komisji habilitacyjnej przedstawiają Senatowi Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku Uchwałę Komisji habilitacyjnej oraz Załącznik nr 1 do Uchwały, zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr n. med. Marcie Komarowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Białystok, 08 lutego 2024 roku

W imieniu Komisji:

Przewodniczący

prof. dr hab. Adam Dziki

Prof. dr hab. n. med.
ADAM DZIKI
specjalista chirurg
Nr ZUS 1762750

Sekretarz

prof. dr hab. Włodzimierz Łuczyński

Włodzimierz Łuczyński

